

Plus **Galerierecensie**

Fluisterfotografie vangt de woeste weidsheid van het poollandschap

Twee fotografen trokken naar de poolcirkel om de ongerepte natuur vast te leggen. Maar door hun manier van fotograferen worden fjorden, sneeuwvlaktes en bossen ergens toch 'gecultiveerd'.

Edo Dijksterhuis 14 april 2022, 19:30

Witho Worms, Noorwegen 090, uit de serie: When you look at a landscape.... BEELD WITHO WORMS

De 'rewilding'-theorieën van George Monbiot hebben de afgelopen jaren veel weerklank gekregen in het ecologiedebat. Volgens de Britse activist moeten we uitgestorven diersoorten opnieuw uitzetten, de natuur zijn gang laten gaan en onszelf als mensen wat bescheidener opstellen als het aankomt op landschapsinrichting.

Voorpagina

Editie

Net binnen

Zoeken

Service

Na een periode waarin hij steenkoolbergen, productiebossen en andere ‘cultuurlandschappen’ had gefotografeerd, was Witho Worms wel toe aan een beetje wildernis. Sterker nog, hij voelde de behoefte zichzelf te ‘rewilden’. En waar kan dat beter dan rond de poolcirkel waar amper mensen wonen? Dus laadde hij zijn apparatuur in een busje en reed hij van Amsterdam naar het noorden van Noorwegen, waar hij acht weken werkte aan de serie *When You Look at a Landscape....*

Onhandige, analoge camera's

Worms reisde tijdens de zomermaanden. Zijn Duitse collega Jens Knigge ging juist tijdens de winter op pad. Terwijl Worms eindeloos lange werkdagen kon maken, had Knigge ieder etmaal slechts een paar uur de tijd om zijn onderwerp te vinden en af te drukken.

Behalve een gedeelde interesse voor het poollandschap, hebben Worms en Knigge een hang naar 19de-eeuwse technieken gemeen. Ze werken met grote negatieven die in onhandige, analoge camera's passen en één op één worden afgedrukt op zelfgemaakt papier.

Jens Knigge, Tenojoki, 2015, uit de serie: Contact – Northern Light BEELD JENS KNIGGE

Knigge maakt platina palladium prints die ogen als aquarellen, zo zacht en subtiel zijn de contrasten. Sneeuw en licht lopen naadloos in elkaar over. Bomen op een heuveltje lijken met een fijn penseeltje te zijn neergezet tussen twee stroken wattig wit. De weinige tekenen van menselijk leven – een lantaarnpaal met een deuk waar blijkbaar iemand tegenaan is gereden – doemen als een onwerkelijk soort graffiti op uit een wolk aan grijstinten.

Extra diepte

Worms ontwikkelt zijn foto's in drie stappen. Voor de eerste twee lagen gebruikt hij het zogeheten *bone black*-pigment, waarbij de tweede laag zorgt voor extra diepte. Over die carbonlagen komt nog een laag Japanse Sumi-inkt. Die dompelt alles in een glimmend zwart, behalve de uitsnede van dat deel van het landschap dat de maker essentieel acht. Zo ontstaat een soort visuele raamvertelling waarbij de donkere omlijsting zijn inhoud alleen prijs geeft als je er met je neus bovenop gaat staan.

Het werk van zowel Worms als Knigge is bescheiden van formaat. Die maatvoering lijkt in tegenspraak met het onderwerp, de woeste weidsheid. Maar in hun fluisterfotografie wordt het poollandschap iets anders dan in een documentaire foto. Bij Knigge krijgt het iets schilderachtigs, verfijnd en bijna abstract. Bij Worms zorgt de uitsnede voor een bepaalde afstand tussen kijker en onderwerp, alsof je door een brievenbus van binnen naar buiten kijkt. Misschien is dat zijn verbeelding van het besef dat de wildernis toch altijd buiten de mens blijft. Of dat we door onze onstuitbare behoefte haar in beeld te vangen haar onherroepelijk tot cultuur maken.

Around the Polar Circle

Door Witho Worms & Jens Knigge

Waar Galerie Caroline O'Brien, Hazenstraat 54

Te zien t/m 7/5

Voorpagina

Editie

Net binnen

Zoeken

Service